

KIM ĐỒNG

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

NHẠC GIỮA TRỜI

NGUYỄN THỊ BÍCH NGÀ

NHẠC GIỮA TRỜI

Tác giả: **NGUYỄN THỊ BÍCH NGÀ**

Thể loại: Truyện thiếu nhi

Nhà Xuất Bản Kim Đồng, 1994

MỜ SƯƠNG

Tém trở mình. Cái lạnh đột ngột của thời tiết làm nó tỉnh giấc. Tém thò chân khoèo cái mền chỉ trong góc giường, ôm vào bụng nhưng rồi nó bỗng hết thềm ngủ nữa, ngược nhìn ra ngoài cửa sổ. Trời chưa sáng. Phía trên tàu chuối còn lấm tấm những vì sao lung linh...

Tém nằm im, cố dỗ lại giấc ngủ. Nó xỏ tung tấm mền mỏng, đắp kín tận cổ, lim dim mắt lắng nghe sương rơi. Tiếng sương lộp bộp từng đợt mỗi lần gió rung nhẹ mấy tàu chuối phát phơ. Âm thanh quen thuộc đến nỗi nó lấy làm lạ rằng hình như nó mới nghe được lần đầu hay sao đó...chắc là sương muối.

Ừ, mùa này trời hay có sương muối. Nó hình dung được cảnh vật ở bên ngoài sương đục đến nỗi cách xa độ mười bước chân là nhìn không rõ mặt nhau. Sương là đà quanh những luống rau muống xanh tươi, chờn vờn len lỏi giữa giàn bí giàn mướp. Nhưng mà sương muối thì hại lắm! Chà, nó chợt thở dài, lo lắng nghĩ tới mấy vòng dưa leo đang tượng trái...

Tém cảm thấy hai bàn chân lạnh buốt, nó co chân lên, nghiêng người nằm cong như một con tôm. Tại cái mền ngắn ngủn hay tại giò căng nó dài ra? Mỗi lần ông Bảy gặp nó, ông cứ quở:

- Cái thằng, nhổ giò dữ vậy mậy?

Lúc đó, Tém cười khì khì, chạy theo cặp trâu hồng thềm trả lời. Nó đang khoái chí vì căng dài thì leo cây nhanh như khỉ. Nhưng bây giờ nó phát bực lên, bởi cái mền đắp hồng tới thì hai bàn chân cứng đờ như ngâm đá. Xoay qua trở lại một hồi, Tém ngồi dậy.

Tuy ở quê, nhưng Tém ngủ một mình một giường, nó nhất định không chịu ngủ chung với ai. Ba nó phải đóng cho nó cái chống tre lót

vật tầm vong thay ván. Hồi đầu, nó bị cắn lưng khó chịu ghê lắm, bây giờ cũng đã quen. Nó quỳ lên nhìn ra ngoài trời. Ngôi sao mai đã đi xuống ngang với bụi tre tàu, nghĩa là trời sắp sáng. Thành linh, không gian bị khuấy động bởi con gà trống phía chái bếp đột ngột gáy lên.

- Ồ...ó...o...ò...

Trời sáng bây giờ

Kêu nhau thức dậy

Không nên chần chừ...

Đáp lời nó là tiếng gáy của con gà trống cồ ngủ ở chuồng trâu. Thế là gà trong xóm rủ nhau gáy rân, mỗi con một giọng, mỗi con một kiểu, rộn ràng thúc giục người nông dân. Tém xếp nhỏ cái mền chỉ, quăng vào một góc rồi chui ra khỏi mùng. Nó co ro, rón rén đi qua bên nhà ngang. Ba nó đang ngồi vắn thuốc, hỏi:

- Mày hả Tém?

- Dạ.

- Còn sớm mà dậy làm gì?

- Lạnh quá, ba. Ngủ hồng được.

Ba nó im lặng, mồi lửa. Cây đèn dầu hột vẹt vặn lu xuống thiệt nhỏ, vậy mà Tém cũng nhận ra sương tràn vào tận trong nhà. Nó rùng mình, thu tay vào trong áo, co chân ngồi xếp bằng trên ghế. Ba nó chợt nói:

- Hôm nay mày ráng cho trâu ăn no một chút nghe Tém, mấy bữa rày nó cày cũng mệt đừ lắm rồi. Tội nghiệp mấy con trâu.

Rồi ông lẩm bẩm:

- Mùa này, trời mơ sương dữ đa...

THĂM CHUÔNG

Hai cha con thằng Tém ngồi đối diện nhau. Tém nhìn chăm chăm cây đèn dầu, theo dõi mấy con rầy đi lác đang bay chập chờn quanh quẩn. Một con lọt vào bên trong bóng, chịu nóng không nổi quính quít tìm đường bay trở ra. Nào ngờ nó bay xệt ngay ngọt lửa, rớt xuống...Tém trề môi:

- Cho mày queo râu luôn.

Nó chẳng còn biết nói chuyện gì với ba nó nữa, bèn đứng dậy, ra thăm chuông. Chuông trâu ở phía sau cách nhà không xa, cho nên ở đó có động tĩnh gì, ở đây cũng nghe thấy. Tém nghe phía đó có chuyện cãi cọ ỉ xèo, nó ngạc nhiên, chụp đại cái nón lá trên đầu, chạy tới. Thì ra con trâu Bình đang gây lộn với con trống cồ...

Mấy hôm nay cặp trâu nhà nó có người mướn cày phá đất, công việc tương đối nặng nhọc. Bởi vậy cặp trâu thềm ngủ nướng thêm một lát để bù đắp lại sức lực đã hao tổn. Ai dè trời còn mờ sương vậy mà con gà trống cồ đánh thức nó dậy lãng xệt. Sau khi tức mình mài sừng sần sật vào dóng chuông, trâu Bình hăm dọa:

- Cái thằng trống cồ liệu hồn! Bắt đầu từ mai mày kiếm chỗ khác ngủ rồi mặc sức mà gáy. Mày còn lảng cháng ở đây, tao tóm được thì tao xé nát cái bầu điều của mày ra!

Gà trống cồ nghe vậy hoảng quá, vỗ cánh bay tót lên cành mít, phân trần:

- Anh Bình! Anh Bình! Em có làm gì sai trái đâu? Em chỉ gáy lên để báo thức mọi người dậy thôi mà.

Trâu Bình còn nằm trong góc chuông uể oải lên tiếng:

- Thôi, bỏ qua đi, nó không cố ý đâu. Việc của nó thì nó làm thôi.

Trâu Bình còn giận:

- Mà có thấy suốt ngày bọn tao phải phơi nắng dầm mưa ở ngoài đồng không? Còn mày ở nhà làm được gì? Chỉ núp dưới ụ rơm là giỏi thôi!

Gà trống cồ nhũn nhặn:

- Em biết chứ, hai anh làm việc vất vả, nhưng hai anh cũng tội cho em, phải gân cổ lên gáy lúc mờ sương nào có sương gì đâu...

Trâu Bính dàn hòa:

- Bỏ qua giùm chút đi, anh em cùng một nhà chớ nào phải xa lạ cho cam.

Trâu Bình quay vô góc chuồng, nằm xuống. Một lát sau, nó trở lại hiền hòa, miệng nhai nhóp nhép.

Thằng Tém nghe hết nãy giờ, thương cặp trâu của mình vô cùng. Nó nhẹ nhàng đẩy dống chuồng, lách vô. Hai con trâu nghe động, cùng quay ra ngó. Trong bóng tối mờ mờ, bốn con mắt màu nâu long lanh, ve hiền hòa ngơ ngác. Thấy cậu chủ, bốn con mắt lộ vẻ mừng rỡ, ve vẩy đôi tai như chào đón. Tém ngồi chồm hồm giữa cặp trâu, tay phải nó vuốt ve con Bính, tay trái nó xoa xoa con Bình, giọng vỗ về:

- Tao cũng biết mấy hồm rày tụi bây cực lắm, cày mướn nó khác cày nhà. Người ta bỏ tiền ra thì người ta muốn phải có lời một chút, đó là chuyện bình thường thôi. Hôm nay tụi bây được ở nhà, tao sẽ dẫn hai đứa lên đồi ăn cỏ cho sướng. Chịu không?

Cặp trâu ý chừng cũng hiểu, gục gặc hai cái đầu to lớn đồ sộ. Tém sờ sờ mấy gọng sừng trâu cong cong, dỗ dành:

- Tao thương tội bây lắm chớ bộ, cò còn đầy máng nè, nhưng tao muốn dẫn tội bây đi chơi cho khỏi tù chân, tù cẳng. Chiều về, tao cho hai đứa tắm vũng nghen, đã lắm đó. Tội tội bây quá, ông Hai Rựa bóc lột tội bây ghê.

Tém lom khom lại bên máng, xốc xốc lại mớ cò lòe xòa. Cò ướt đầm sương, lạnh ngắt bàn tay. Nó chắc lưỡi, nói nhỏ:

- Sương muối này ngon lành gì mà ăn. Mình sẽ nói với ba đan mấy tấm màn hình để che kín chuồng trâu. Tội nghiệp tội nó!

Tém ra khỏi chuồng trâu thì trời đã sáng rõ mặt người. Nó co ro đứng dòm dòm chung quanh một hồi, sau đó nó so vai đi về phía chái bếp. Hứ, cái bụng của nó đang kêu réo dữ lắm rồi nè...

BÊN BẾP LỬA

Sáng nào cũng vậy, thằng Tém ưa thích nhất cái việc chui vào chái bếp, ngồi lượm củi đút vào lò. Má nó thường chọc nó bằng một điệp khúc:

- Con trai lớn rồi mà còn phá củi. Quê xệ.

Nó tỉnh queo trả lời:

- Củi này ai chặt? Con chặt. Ông lò này ai đắp? Con đắp.

Má nó cười cười:

Nhưng cái mặt thì rửa sạch chưa?

Tém cũng cười khì khì, bỏ củi xuống, ra sàn nước.

Sáng nay, vào bếp, nó cảm thấy ấm áp hơn mọi ngày. Có lẽ tại bên ngoài lạnh lẽo quá. Má nó đang tỉ mỉ chẻ nhỏ mấy thanh gỗ để làm củi nhen. Nó giành lấy cây rựa, ngồi chồm hổm kế bên, nhanh tay chẻ. Thuận miệng, nó hỏi:

- Ông Hai Rựa trả tiền mua trâu bao nhiêu một ngày hả má?

- Con nít, hỏi làm gì?

- Ông hành hạ mấy con trâu của mình. Ăn thì ít mà làm thì quá sức. Trâu bò còn chịu hông nổi huống chi là người ta.

Má nó lo âu:

- Trâu khỏe không con?

- Ngày nay con sẽ bồi dưỡng lại cho tụi nó. Tại sao ông có tiền mà ông lại mướn trâu thay vì mua trâu hả má?

- Mua trâu thì ông phải nuôi thêm một thằng nhỏ để chăn trâu, hao tốn lắm.

Tém ranh mãnh:

- Vậy má nuôi con có hao tốn không?

Má nó lắc đầu:

- Nói tào lao! Thôi đi rửa mặt đi.

Khi Tém trở vô, má nó mở vung nồi cơm, khói bốc lên nghi ngút, tỏa ra mùi thơm gạo mới. Nó xáp lại gần, dòm. Má nó lấy chiếc đũa cả, xới bung nồi cơm, lên tiếng:

- Con có cần nắm cơm theo không, Tém?

- Có, má. Chiều con mới dẫn trâu về lặn

- Lấy cái bịch ni-lông kia cho má. Ờ, đó đó. Chút tao sửa soạn cơm nước cho đi.

Lúc này ba nó cũng bắt đầu ngồi vào bàn, chờ cơm sáng. Hai cha con nó ăn trước, ra đồng. Má nó và con Dọn ăn sau, vì con nhỏ đi học buổi chiều nên khoái nằm nướng lắm...

Làm nghề nông cần nhiều sức lao động nên nông dân phải ăn cơm ngày ba bữa mới chắc bụng. Nhà thằng Tém cũng vậy. Má nó đặt lên bàn một tô canh bí đỏ còn nóng hổi, một đĩa tép khô rang và một chén đậu phộng muối mè. Hai cha con lặng lẽ ăn. Trong lúc đó, má nó loay hoay bắc thêm ấm nước lên bếp lò, rồi nắm cơm riêng cho nó mang theo. Tém vừa ăn vừa nhìn những lưởi lửa đỏ hồng mềm mại đang múa chung quanh ấm nước. Thỉnh thoảng, một bông lửa nổ "tách" rồi bắn ra ngoài như viên pháo nhỏ. Nó hỏi lẫn thẩn:

- Ba ơi, ai tạo ra lửa?
- Lộn xộn, lo ăn đi.
- Tại sao hồi đó ba đặt tên cho cặp trâu của mình là Bính và Bình?
- Thì cũng giống như tao kêu mày là thằng Tém vậy đó.

Má nó dịu dàng xen vô:

- Buổi trưa có buồn ngủ thì kiếm chỗ mát mà nằm nghen con. Tao nghe tụi nó nói mày hay leo cây như con khỉ.

Tém cười:

- Có lần con ngủ quên. Xém té.

Ba nó ngắt lời:

- Thôi, ngồi ăn mà cái miệng nói hoài.
- Tại hôm nay cơm ngon quá chớ bộ. Con thích ăn đậu phộng muối mè. Chút nữa má gói theo nhiều nhiều nghen má, khỏi cần tép rang.

Có một điều nó không hiểu là tại sao ở trong chái bếp này, nó cảm thấy gia đình đầm ấm hơn ở nhà trên hay nhà ngang? Có lẽ nơi đây gần bếp lửa... Nó nhìn ba nó rồi nhìn má nó. Nhờ ánh lửa chập chờn, dường như khuôn mặt ba má nó dịu dàng khác hẳn lúc thường. Nó mỉm cười, và nốt chén cơm rồi đứng dậy.

ĐƯỜNG QUÊ ĐẤT ĐỎ NHẮP NHÔ

Khi thằng Tém nhanh nhẩu mở dóng cửa chuồng, thì cặp trâu hiểu ý chủ, đứng đĩnh bước ra ngoài. Lúc này, mặt trời mới lên, to tròn đỏ lựng ở phía đông và sương tan hết từ lúc nào không rõ. Một con chim cô đơn ở đâu đó trong vườn cây hót lạnh lót, giọng buồn bã. Tém chu miệng huýt sáo theo.

Ra khỏi cổng, cặp trâu thông dong rẽ vào con đường đất đỏ, đi về hướng tây.

Con đường nhỏ, vừa đủ cho một chiếc xe bò lăn bánh. Hai bên đường là bờ ruộng, thường in đầy dấu chân của trâu bò ngược xuôi.

Tém lững thững đi theo cặp trâu, mặc kệ con Bính hoặc con Bình lâu lâu dừng lại gặm cỏ. Nó vừa đi vừa huýt sáo, ngắm nghía bốn bề đồng lúa xanh rờn bao la. Lúa non mới lớn độ gang tay nhưng hứa hẹn một mùa thu hoạch rôm rả.

Có tiếng xe bò lộc cộc từ đằng sau đi tới, Tém cho trâu đi hàng một, sát bờ ruộng phải để nhường đường. Xe ông Bảy đây mà! Nó ới lên:

- Ông Bảy hái bắp hay hái dưa?
- Hái dưa. Hôm nay trâu mày nghỉ hả?
- Dạ, con dẫn nó lên đồi.
- Ừa, thôi đi đi

Chiếc xe vừa qua mặt thì bụi đỏ bốc lên, là là vướng víu quanh gót chân đôi bò. May là mới mưa ngày hôm kia, chứ không, bụi đỏ bốc lên mù trời, chịu sao thấu?

Hai con trâu lại dàn hàng ngang, đứng đặc tiến bước. Nhác thấy chú Sáu đang lom khom làm cỏ lúa đằng xa, Tém khum tay làm loa, hét lớn:

- Làm cỏ hả, chú Sáu?

Chú Sáu thẳng người lên:

- Ba mày đi chưa?

- Rồi chú. Bò chú đâu?

Tao còn nhốt trong chuồng chưa thả.

Cặp trâu vẫn thản nhiên nện móng đều đều xuống mặt đất gồ ghề nhấp nhô. Tém vung vẩy một cành tre nhỏ. Tiếng tre xé gió nghe vun vút, nó chột nghĩ: con Dọn mà bị cô giáo đánh như vậy chắc sưng tay quá. Tại sao mấy đứa nhỏ bị cô giáo đánh hoài mà cứ ham đi học, nhà có đám giỗ biểu nghỉ chẳng chịu nghỉ?... Hồi đó, nó cũng được đi học, nhưng nhà nó đơn chiếc quá, hổng có ai phụ coi trâu cho gia đình. Thấy vậy, nó nghỉ luôn. Ba nó cũng không có ý kiến gì hết...

Đi ngang qua đám ruộng của bác Ba Đen, Tém nheo nheo mắt nhìn. Phụ nữ ở đâu ra ba, bốn người dữ vậy? Có một cô dáng người thon thả lắm, khác xa chị Trúc (tên là Trúc mà người mập như cái lu). Nó lại khum tay làm loa, rống lên:

- Ơi, chị Trúc.

Cả ba người đàn bà cùng ngược mặt nhìn nó. Chị Trúc (mập) cũng khoái giỡn, khum tay trả lời:

- Thăng quý, mai mốt qua bẻ bắp phụ nghen.

- Ờ, mai em qua.

- Tao cho mày ăn bắp nướng. Đã luôn.

Vậy là nó biết rồi, chị đem đẹp là con dâu của bác Ba. Hình như chỉ người Cần Thơ hay sao... Có lần nó nghe nói con gái Cần Thơ đẹp số một, cũng có lý chứ.

Nhác thấy một con dế đang lủi nhanh sau mấy bụi cỏ, Tém thụp xuống, rình. A ha, một anh "lừa" chú không phải giỡn đâu nghe. Tém phóng nhanh người tới, chụp. Ê, coi chừng hột. Ngon lành rồi. Tém hé bàn tay ra, sẫm soi. Anh chàng cừ lắm...

Cặp trâu vẫn đứng đĩnh đi, bỏ lại một khoảng cách khá xa làm Tém phải chân cao chân thấp chạy theo. Vừa chạy, nó vừa nghêu ngao hát vui vẻ:

Bính Bình Bình Bình

Tám chân rung rinh

Bốn sừng ngúc ngoắc

Bính Bình Bình Bình

Trên con đường đỏ ngoằn ngoèo dẫn lên đồi cỏ xa tím tắp, hai con trâu ngoan ngoãn đi trước, Tém hiền lành đi sau. Mặt đất nhấp nhô, nhấp nhô...

HAI CHỊ EM

- Chị. Chị. Em té.

Rầm! Cái xe đạp nằm chổng gọng trên đường, đưa em té văng ra, lồm cồm đứng dậy. Con nhỏ chị từ xa chạy tới, phúi phúi đầu gối em nó:

- Cũng có sao không?

Đưa em mếu máo:

- Đau chút xíu, nhưng em muốn tập xe nữa hà.

- Ừ, để chị vịn cho cứng nha.

Con nhỏ chị chạy lúp xúp theo chiếc xe, bàn tay trắng hồng nắm yên giùm em nó. Hai chị em giống chị em sinh đôi, mặc dù tụi nó cách nhau vài tuổi. Thằng Tém đi ngang, thấy vậy, lắc đầu phê bình:

- Hồng được rồi, đạp mạnh lên, đừng có cà giựt cái chân. Đạp mạnh lên!

Rầm. Cái xe đạp mất thăng bằng lại ngã nghiêng ra. Tém dựng xe dậy:

- Để tao giữ cho, bé Hiền tránh ra chỗ khác đi. Còn bé Như, lại đây.

Tém giữ chặt yên sau, biểu bé Như leo lên ngồi chững chạc, rồi nó vừa đẩy xe chạy vừa la hét. Nhờ có trớn, bé Như đạp xe tròn chân được mấy vòng rất thành thực. Thấy vậy, Tém buông tay ra, dừng chân, đứng nhìn theo. Bé Như ngoái lui, hét lên:

- Anh Tém, anh Tém. Em té nè.

Rầm. Bé Như lại bò xoài ra đất, tay chân, mặt mũi tèm lem. Thằng Tém nổi sùng, chạy tới "cú" đầu con nhỏ một cái:

- Ngu quá, ai biểu dòm lui? Mà thấy có ai đi xe mà ngó lui không?

Rồi nó quay lại quát bé Hiền:

- Coi trâu cho tao, cột nó gần cây lồng mức kia kìa. Tao tập cho tới khi nào em mà nó biết chạy mới thôi.

Bé Như nhìn chị, mếu máo:

- Em hông thích tập xe nữa.

Tém nạt:

- Tao tập giùm cho mà hông chịu hả? Bộ tao ở không lắm sao? Leo lên xe, mau.

Bé Như nhìn chị cầu cứu thêm một lúc rồi mới riu ríu ngồi lên yên xe. Lần này Tém cẩn thận vịn yên lâu hơn một chút, nó thở hào hển chạy theo xe một quãng dài mới buông tay ra. Bé Như vẫn ráng đạp tròn vòng quay, ban đầu hơi loạng choạng, nhưng rồi con nhỏ chạy một mình ngon lành thêm một đổi nữa. Tém nhe răng cười:

- Đó, thấy chưa? Tao tập là được mà. Cố chạy nhiều lần cho quen nghe không. Thôi, bé Hiền tháo trâu ra giùm tao đi.

Được cời dây, con Bính và con Bình nhẹ nhàng phe phẩy hai chiếc đuôi, tiếp tục bước như nãy giờ không có việc gì xảy ra. Tém lơ lửng theo sau quất cành tre veo veo. Nghĩ lại hồi còn nhỏ, nó tập xe một mình té lên té xuống, chớ đâu có ai vịn xe dùm cho. Vậy mà cũng biết đi như ai... Hồi năm ngoái, nó tập thả một tay, lái xe bon bon. Năm nay nó dám thả hai tay lặn, có điều, lần nào thả hai tay, nó cũng đâm xe vô bụi tre...

Đi được một quãng, Tém ngoái đầu lại nhìn hai chị em. Nó chắc mắt bé Như vẫn đang hí hục tập xe như lời nó dặn. Nào ngờ, con nhỏ quãng xe bên gốc cây lồng mức, cùng chị nó tha thẩn hái bông bồ công anh mọc ven bờ ruộng. Hai chị em cùng cắt tóc bom-bê, cùng mặc quần đùi lom khom chụm đầu vào nhau...

Tém bực mình đá bay một cục đất to, con khỉ, làm người ta mất thì giờ quá!

CỎ ĐỒI

Như một điểm hẹn, những nhà có trâu bò thường biểu con nít lùa bò lên đồi ăn cỏ. Gọi là đồi, vì đất dưới chân nó thoải thoải chớ thật ra nó đâu phải là đồi, là núi... Chính xác hơn, nó là một bãi cỏ hoang ở một khu đất cao.

Từ xa, Tém đã thấy bầy bò của thằng Phi đang thong dong gặm cỏ. Còn thằng Phi mặc áo trắng thì toong teng trên cây ổi sè như con khỉ trong sở thú. Lần đầu tiên thấy thằng Phi mặc áo trắng Tém trề môi: "Cái thằng, dân quê mà bày đặt bận áo trắng, hổng giống ai!". Phi phân bua: "Của anh họ tao cho chớ bộ, ảnh bận chạt nên ảnh cho, hổng bận ảnh buồn sao?"...Thằng Phi khoái mặc áo trắng lắm, chẳng thấy ngày nào nó thay ra, bây giờ cái áo biến thành màu cháo lòng phát ghê~

Tém cho trâu mình lại chỗ quen, vuốt ve mỗi con một cái, rồi tót lên cây với bạn. Phi hỏi:

- Mấy hôm rày trâu mày đi đâu?
- Đi cày cho ông Hai Rựa.
- Có lần ổng cũng lại nhà tao mượn đôi bò đực, má ba tao từ chối. Ba tao làm bộ nói bò còn "kẹt"
- Ờ, ba tao cũng thương cặp trâu, mà vì ổng cần tiền đóng xe. ổng ham có xe lắm.
- Đúng rồi, có cái xe đỡ ghê chớ. Ba tao chỉ cần cho một chuyến tre, giá chót cũng vài ngàn bỏ túi.

Hai đứa nói lan man vài câu nữa rồi lặng thinh. Tém tìm ra được một trái ổi sè bằng trái chanh, nó nhồi người bứt, cắn một miếng. Ổi non

chua chua, chát chát, ăn đỡ buồn. Tém nhìn cặp trâu của nó, con Bính đứng yên một chỗ, nó từ tốn rút từng nạm cỏ còn loang loáng những giọt sương. Con Bính ăn một cách tham lam, nó vừa đi vừa ăn, cái đầu cúi bên trái rồi cúi bên phải, miệng rút cỏ liên tục. Mூరి con bò của thằng Phi cũng tản mát ra, tiếng gặm cỏ đều đều như ai lấy liềm cắt soàn soạt...

Thằng Phi chỉ:

- Bây giờ thằng Nhông mới dẫn bò tới kìa. Chắc là ngủ dậy trễ rồi. Để tao kêu nó.

Phi khum tay hú gọi bạn, thằng Nhông cũng hú trả lời. Nó quất quất tay, chắc là đánh mấy con bò đi chậm không theo kịp bầy. Đàn bò của Nhông chỉ có 6 con, toàn là bò sữa, con nào con nấy mập phình. Nhông cẩn thận cho bầy của nó lên phía trên một chút (trên đó có nhiều cỏ tươi non), rồi mới leo lên cây. Tém hỏi:

- Sáng dậy trễ hả?

- Đâu có, tao mắc nghe lén...

Phi cười:

- Nghe lén chuyện người lớn ha?

- Ừa, chị Hai tao có người qua hỏi rồi. Mới sáng bảnh mắt bà "mối" đã tới, cà kê dê nghỗng lâu lắc lâu lơ...

Tém thắc mắc:

- Vậy sao mày biết bà "làm mai" chị Hai mày?

- Tao phải ráng đứng nghe cho tới cùng chứ. Mày biết ai "hỏi" chị Hai tao không? Anh Cao điếc. Thiệt hết biết!

Phi huých cùi chỏ vào Nhông:

- Thôi đi mày, ảnh điếc nhưng mà ảnh có ruộng có bò. Bò của ảnh còn nhiều hơn bò nhà mày nữa.

Nhông "xì" dài:

- Mày nói chuyện giống "bà mối" quá hà, chị Hai tao đẹp như tiên.

- Thì cũng đúng thôi, nhờ chị mày đẹp mà chị mày sẽ có một bầy bò riêng. Tao cá là ba mày cũng đồng ý.

Nhông ù xìu:

- Ờ, ổng chịu rồi. Nhưng tao nói thiệt, tao muốn anh rể tao phải là anh Bình "nổ". Ảnh đẹp trai nhất xóm mình.

Cả Tém lẫn Phi cùng cười:

- Coi chừng ảnh "nổ văng miếng" ghen. Thôi đi Nhông ơ, ảnh nổ dữ quá, chuyện có một mà ảnh bốc lên thành 10. Đúng không?

- Thì tao có nói gì đâu...

Tự nhiên ba đứa im lặng, ngồi đu đưa mấy cặp giò mồi thếch. Tém dòm chừng cặp trâu. Con Bính đi theo con Bình xa quá rồi, tụi nó xáp lại gần mấy cây bằng lăng thâm thấp, tìm chỗ gãi lưng. Tém ngấm miết đôi trâu. Hai con vật vô tư vừa rút cỏ vừa gạ gạ cái hông đồ sộ vào thân cây mảnh mai, làm mấy ngọn bằng lăng rung rinh. Tém nói:

- Tao chuyển qua leo cây bằng lăng nè. Mấy con trâu của tao đi xa rồi.

- Tao theo luôn.

Ba đứa tuột xuống cây ổi sề, lững thững bước về phía đôi trâu. Con Bính nhận ra chủ, quay mặt lại, phe phẩy đuôi mừng. Còn con Bình cứ cắm cúi ăn, cái tật tham lam phát ghét. Nhưng mà..., cỏ ngon quá, cỏ thật tươi, thật ngon, làm sao trách được nó đây?

NHẠC GIỮA TRỜI

Ba thằng ngự lên ba cây bằng lăng mọc sát nhau. Cây còn non nên chưa trổ hoa, tiếc quá, nếu không tội nó tha hồ hái bông bằng lăng đem về cho bọn con gái chơi bán hàng.

Đứa nào cũng lựa cho mình một chạc cây vững chãi, tựa lưng vào, ngẩng nhìn trời xanh qua những kẽ lá đu đưa. Tém dỗi mắt ngược lại con đường hồi nãy nó đi qua, cố tìm hai chị em Hiền, Như nhưng không thấy. Chắc con chị chở con em về rồi... Phía xa, người làm đồng khá đông, kẻ đứng người khom, đâu đâu cũng thấy nón lá tròn xoe, trắng toát...

Thằng Nhông reo lên:

- Anh Bình "nổ" kìa, tội bây.

Tém và Phi nhìn theo hướng thằng Nhông chỉ. Anh Bình đang đạp xe từ phía ruộng đi về, phía sau ba-ga có cột một ôm đọt bí non xanh mơn, to tướng. Mặt anh quạu đeo như đang suy nghĩ điều chi. Tuy vậy, nhờ sống mũi thẳng mà trong xóm, đứa nào cũng chấm anh là "đẹp trai" nhất. Xe đạp cứ tung tung làm chùm tóc "mái tây hiền" của anh giựt lên giựt xuống như bờm ngựa bay bay. Coi kìa, ổ gà ổ trâu gì ảnh cũng phóng qua, thiệt tội cho con ngựa sắt của ảnh!

Thằng Nhông chồm người, réo:

- Anh Bình, ới anh Bình!

Mặt anh dáo dạt tìm kiếm, ban đầu là nhìn lên cây ổi sè, sau đó liếc vào hàng cây bằng lăng. Nhận ra tội thằng Tém, ảnh quẹo đầu xe, gò lưng đạp lên dốc. Ảnh dừng xe ngay dưới gốc cây có thằng Nhông đang nằm, hỏi liền:

- Ở ngoài ruộng, người ta đồn chị Hai em có bà "mối" tới đặt cọc, phải không Không?

Không chối bai bãi:

- Em đâu có biết, chuyện người lớn mờ... Từ sáng tới giờ em đi chăn bò, mờ...

- Hừ, vậy mà thiên hạ đồn rùm lên, họ nói chị Hai em sắp lấy thằng Lành thợ rèn, sắp làm bà chủ tiệm lò rèn ngay ngã ba.

Không giấu đầu hở đuôi:

- Hồng dám đâu, hồng dám lấy lò rèn đâu! Chị Hai em sắp lấy anh Cao điếc! Bầy bò của anh Cao gần hai chục con lớn nhỏ!

Anh Bình bật cười:

- Thằng khỉ, tao làm bộ gài mày chơi chớ tao biết hết trơn rồi. Tao "đau khổ" lắm chớ bộ. Tao thử coi mày còn thương tao không.

Không nhảy nháy làm mấy nhánh cây nhỏ muốn oằn xuống:

- Em còn thương anh mờ. Em giấu anh là em không muốn anh "đau khổ" đó.

Anh Bình quày đầu xe:

- Thôi được, bây giờ tao đem mớ đợt bí này về cho má tao cái đã. Sau đó, tao sẽ lấy đồ nghề ra đây làm điều cho tụi bây, mỗi đứa một cái. Điều của tao khét tiếng bay cao, chưa làng nào, xã nào làm điều qua mặt được tao... chờ tao nhen.

Giữ đúng lời hứa, khoảng một tiếng sau, anh Bình ra tới. Bọn thằng Tém chưa kịp nói gì thì anh đã cười xuề xòa:

- Đáng lẽ tao ra sớm hơn, tại... bị... kẹt...

Chèn ơi, "đồ nghề" của anh tưởng là cái gì, ai ngờ độc có một cái rựa với mấy tờ báo cũ! Dừng xe vô gốc cây, ảnh nhìn thẳng Phi, sai liền:

- Mày chạy ù ra bờ ruộng đằng kia, lại bụi tầm vông chặt cho tao một cây.

Phi lè lưỡi:

- Trời đất, tầm vông của người ta trồng, em hổng dám chặt đâu.

- Ai hỏi, mày cứ nói là lệnh của anh Bình... Ờ, ờ, mà thôi, mày chặt lên lên kéo người ta hỏi mắc công lắm...

Rồi ảnh nhìn Tém:

- Còn mày, lại đó, bứt cho tao một ôm dây dang. Nhớ chọn dây mảnh mảnh dài dài một chút nghe mày, tuốt hết lá cho sạch.

Tém dọt chạy, không để ý coi ảnh có sai thẳng Không làm gì không... Lá dang thường mọc bò tràn lan trên đất, đừng cây gì, leo cây nấy. Một thân dây dài độ vài chục thước là thường. Lá dang có vị chua, hể "kẹt" quá, người ta chỉ cần tuốt một túm lá là có nồi canh chua đưa cơm ngon lành...

Khi Tém ôm một mớ dây trở về thì thằng Phi cũng đã có mặt rồi. Nó chặt cây tầm vông ồm nom ồm nhách, nó nói, hể có ai bắt gặp cũng không la dữ lắm. Anh Bình lấy rựa chặt một lóng tầm vông để riêng, rồi chẻ cây tầm vông ra làm đôi, chắc chắc lưỡi:

- Chà, coi vậy mà hổng có dễ đâu nghen. Làm điều ngon, phải lấy cật tre mới xứng đáng. Tao xài tạm cái này vì tụi bây đó.

Ảnh chẻ nhỏ cây tầm vông, thanh nào ảnh cũng chẻ. Chẻ chẻ, bỏ bỏ, cuối cùng ảnh tuyên bố:

- Thôi, làm một con điều thôi, ba đứa mày chơi chung.

Phi liếc nhìn Tém. Tém liếc nhìn Không. Hèn chi tụi nó gọi ảnh là Bình "nổ" cũng phải quá!

Lụi hụi một hồi, anh Bình cột xong cái khung, mồ hôi vã ra như tắm. Anh giơ nó lên, ngắm nghía:

- Ngon lành, đi thi cấp huyện được.

Thằng Không bật cười thành tiếng. Nó đỏ mặt nói lảng:

- Em phụ làm với.

- Khởi, mày coi tao làm rồi mai mốt bắt chước. Đưa tao tờ báo. Chà, không có kéo. Thôi, xé bằng tay cũng được. Tuy bây xé sợi dài làm đuôi nghe.

Ba đưa ngòì chồm hồm , xé báo. Anh Bình móc túi, lấy lọ keo bằng mủ cao su thấy ra. À, có cái để dán rồi. Một lúc sau, con diều đã nên vóc nên hình, chỉ chờ lúc bay lên nô đùa với gió nữa thôi. Anh Bình hất hàm:

- Tém, dây dài không mày?

- Dạ dài lắm.

- Tụi bây đừng chê dây dang nghe, bền và chắc lắm đó. Người ta lợp tranh làm mái nhà, cột bằng sợi dang này chớ đâu. Đưa đây tao cột. Rồi.

Thằng Không dành con diều định thả thì anh Bình đã ngăn lại:

- Ê, khoan , còn nữa.

Anh Bình lợm lóng tầm vòng lúc nãy lên, rút con dao nhíp ra. Ba đưa cùng reo lên thích thú:

- Sáo. Sáo diều. Sáo diều.

Lỗ mũi của ảnh phồng lên xẹp xuống như hai cái bong bóng. Ảnh làm bộ "vờ", bậm môi đục lỗ cho cây sáo. Sức vóc đàn ông có khác, ảnh đục bốn lỗ mà lỗ nào lỗ nấy bự như con ruồi!

Phi giành:

- Để em cột cây sáo vô sợi dây cho.

- Tin tưởng hông đó?

- Chắc ăn mà!

Đợi thằng Phi cột dây đầu đó xong xuôi, anh Bình phui quần, đứng dậy:

- Thôi, ba thằng bây chơi chung, tao đi về.

Ham con điều quá, chẳng đứa nào nói được câu cảm ơn lẫn câu từ giã gì hết, chỉ lo bu quanh món đồ chơi. Téem sức nhớ tới cặp trâu mình, nhìn quanh. Con Bình lại lang thang tận nơi nào nơi nào rồi... Téem nói nhanh:

- Tụi bây thả đi, tao lừa trâu lại.

Téem lượm một nhánh tầm vông, vung vẩy, chạy tới. Lần này, con Bình chịu ghếch mắt nhìn chủ, chắc nó cũng lừng lững bụng rồi. Téem quất nhẹ lên mông nó, hiểu ý. Bình lững thững quay về chỗ con Bính đang chờ...

Điều bay không được cao, có lẽ tại giấy báo nhiều quá nên nó bốc lên không nổi. Tuy nhiên, cái đuôi dài lất phất coi vậy mà tha thướt lắm. Téem hỏi:

- Sao? Sáo kêu chưa?

Nhông khum tay che mắt, nhìn theo cánh điều, lắc đầu:

- Chưa nghe kêu, lỗ bự quá trời.

Phi trề môi:

Màu mè vậy thôi chứ kêu sao nổi.

Bất ngờ làm sao, đột nhiên con diều cất tiếng "hú...hú..." chứ hổng Đồ Rê Mì gì hết ráo. Không bực:

- Lỗi bực quá, làm lại đi.

- Thôi, vậy cũng được. Cột vô cành bằng lăng đi, khỏi cầm mỗi tay.

Ba đưa lại leo lên cây, tựa mình vào thân, ngắm con diều đang lượn gió không mỏi. Giữa trời, tiếng sáo diều "hú...hú...hú..." càng lúc càng du dương...

ĐÔI BẠN LẶNG LẼ

Trời xế trưa, nắng gần đứng bóng, lũ bò lần lượt tụ tập quanh khoảng cỏ râm mát to rộng của mấy cây bằng lăng tròn ngọn. Chúng túm tụm vào nhau, con đứng, con nằm, miệng nhai nhóp nhép liên tục. Tém nhảy xuống đất, đón đôi trâu từ đừ bước lại.

Trâu Bính và trâu Bình chậm chạp lê hai cái bụng căng phồng. Tụi nó ăn trả bữa cho mấy ngày trước đây mà. Tới chỗ Tém, chúng khụy chân trước, nằm xuống. Tém vuốt ve đôi trâu, nó xoa xoa hai cái bụng giống hai cái trống, gãi gãi cổ cho tụi nó. Cặp trâu lim dim mắt, đón nhận tình yêu thương của chủ.

Tiếng thằng Phi gọi Tém:

- Mày về hay ở lại hả Tém?
- Ở lại. Má tao có bới cơm theo cho tao.
- Thịt gà kho sả hả?
- Bậy, đậu phộng muối mè.

Tém ngồi bệt xuống, tựa lưng vào gốc cây, lấy chân khều khều cổ con Bính. Miệng con Bính trệu trạo nhai nhai, nuốt xuống. Vài phút sau, nó lại ợ một mớ cỏ ăn dối khác lên, nhai nhai nữa... Nhìn cái cục cỏ chạy lên chạy xuống nơi cổ nó, Tém không nhịn được cười. Con Bình cảm thấy kỳ kỳ, nó ngưng nhai, nhìn Tém. Mắt nó đẹp như mắt con gái với hàng mi dài thườn thượt. Sau đó, nó quay mặt đi, thông thả nhai.

Tém dờn chân qua chỗ con Bình, lấy ngón cái khều khều cổ con Bình. Nó làm thình chảng thềm phản ứng. Tém dịu dàng nói với đôi trâu của mình:

- Tao cưng tụi bây lắm đó nghen, lo cho tụi bây đủ thứ từ A tới Z. Công nhận khôn? Tao muốn tụi mình là bạn, thông cảm cho nhau, trò chuyện với nhau... Nhưng tụi bây đâu thềm nói năng gì, thậm chí cũng chẳng thềm nhìn tao nữa. Thôi cũng được, tao chỉ cần tụi bây ăn no, ngủ yên, luôn luôn khoẻ mạnh để giúp đỡ ba má tao. Mai mốt nhà tao sẽ có xe, tụi bây tha hồ mà đi du lịch khắp nơi nghen...

Đôi trâu có vẻ lắng nghe, hai cái mũi đen ươn ướt phập phồng như hiểu ý...

NGƯỜI ĐÁNH XE BÒ

Trời thật trong, thật xanh. Nắng chiếu xuống chói chang như thiêu như đốt, vậy mà con diều báo vẫn thản nhiên vẫy gió, chao lượn như trêu chọc bầy chim sẻ nhát gan bay ngang. Có tiếng lộc cộc trên đường...À, người ta bắt đầu về nhà dùng bữa cơm trưa đây.

Những chiếc xe bò thông thả nối đuôi nhau, người đánh xe ngất ngưỡng ngồi phía trước, phì phà điếu thuốc. Trong thùng xe, chất đầy hoặc là dưa leo xanh mướt hoặc là bắp trái hoe vàng. Thứ nào cũng cao vun...

Thằng Tém dỗi mắt "điểm danh" từng người. Ai nó cũng quen, nhưng mà không thân. Chỉ có người đánh xe bò cuối cùng, ông Bảy là nó thân hơn cả. Ông hay giỡn với nó mỗi lần ông tới rủ ba nó đi nhậu lai rai. Người ông đen quắt, nhỏ xíu, tóc hoa râm như muối trộn tiêu. Lớn tuổi nhưng ông không có vợ, chỉ sống với mẹ (cũng gọi là bà Bảy luôn).

Ruộng ông xấu, nên ông sống về hoa màu là chính. Hết dưa tới đậu, hết bắp tới cà...Ông giỏi làm nên chẳng lúc nào ở chơi không. Tém còn nhớ như in mùa hái dưa trước, nó không phải giữ trâu nên đi theo ông Bảy xuống ruộng phụ hái dưa leo. Bước chân xuống ruộng, nó như lọt vô mê hồn trận. Dưa chạy luống thẳng tắp, cọc tre cắm đều san sát, trái lủng lẳng như treo đồ chơi. Tém đi giữa hai hàng cột tre, tay phải hái, tay trái bẻ, mắt dòm lảo liên sợ bỏ sót thì qua mai mốt dưa sẽ bị già...

Cái giống dưa leo cũng ngộ, dây ồm tong ồm teo, lá nhỏ xíu, nhưng trái thì ngon lành vô cùng. Da xanh mướt, ruột trắng nõn, ngọt ngay. Lâu lâu, nó "tranh thủ" tránh nắng, bẻ một trái, lau sơ bằng vạt áo, cắn nghe "rộp" giòn rụm. Nước nhiều xuống cằm chùi không kịp... Ăn như vậy mới đã.

Thằng Nhông ở trên cành cây sực nhớ, vỗ tay đen đét:

- Ê, Tém, chạy ra chặn xe ông Bảy lại.
- Chi vậy?
- Xin ông mấy trái dưa leo chút mình ăn cơm.

Tém sáng mắt lên:

- Ờ hén, tao không nghĩ ra.

Nó đứng dậy, hồng thềm mang dép, cứ chân không mà chạy bay xuống dốc. Đạp đá, đạp sỏi nó chẳng sợ, chỉ sợ đạp nhầm xương khô. Chèn oir, xương rắn khô mà ghim vô bàn chân là nhức hết biết luôn!

Tém quơ tay, kêu lia lịa:

- Ông Bảy, ông Bảy oir.

Chiếc xe bò từ từ dừng lại, hai cái bánh gỗ to tướng còn ráng lăn thêm mấy vòng cộc cạch mới chịu thôi. Ông Bảy nghiêng vành nón lá rách te tua, cười móm sọt:

- Gì mà la om sòm giống thằng khùng vậy? Quá giang hả mậy?

Tém quệt mồ hôi:

- Hồng phải, con xin ông Bảy mấy trái dưa đăng ăn cơm.
- Ủa, hồng "dì" hả mậy?
- Dạ, ở tới chiều luôn.
- Nè, mày có gì đựng không?

Tém chìa vạt áo ra:

- Khởi, con bọc ở đây là được rồi.

Ông Bảy quăng xuống ba trái dưa bự chẳng, cười hề hề:

- Ngu quá mày, "dìa" nhà ăn cơm nóng cho sượng. Cơm đùm cơm nắm mà ngon gì?

Tém trợn mắt:

- Ngon chớ ông Bảy. Bữa nào ông Bảy thử ăn chung với tụi con đi. Vui lắm.

- Xạo mày. Thôi đi đi kéo nằng.

Chẳng cần cương, chẳng cần roi, đôi bò đực rảo bước đều như đôi chiến mã ra trận. Cỗ xe nặng, nhưng hai cái bánh gỗ khổng lồ vẫn băng băng xuống con dốc thoai thoải. Văng vẳng, tiếng "ví" tiếng "thá" vọng lại và một vành nón lá nhấp nhô...

MỘT MÓN ĂN QUÊ

Phi và Không nhảy xuống đất chờ Tém từ nãy giờ. Tụi nó cười toe toét khi Tém lơn tơn đi tới, tay bùm vạt áo, mắt nhăn nheo vì chói nắng. Nhìn khuôn mặt của hai bạn rạng rỡ, tự nhiên Tém mỉm lòng, thương thương bạn.

Thằng Phi tuy mang tiếng là con trai út, nhưng nó còn ba đứa em gái sà sà tuổi. Mấy đứa con gái là chúa "nạnh" nhau, chỉ có vài con bò mà tụi nó đẩy qua đẩy lại, cuối cùng thằng Phi lãnh hết. Đã vậy, nhà nó đông "đệ tử" nên thường thường bữa cơm chỉ có nước mắm ớt hoặc mắm ruốc xào lấy hương lấy hoa. Ba má nó lo chạy gạo là chính, thì giờ đâu ổng bả nghĩ đến chuyện bắt ốc, hái rau? Còn anh chị nó cũng ít quan tâm đến việc nhà, chỉ biết làm ăn riêng để bỏ túi riêng. Thằng Không sống khá hơn, nó là con trai út thực sự nên tương đối được cưng, không phải làm lụng. Ba nó là thương binh, hỏng mắt, chấn thương cột sống nhẹ, đi đứng khó khăn nên kinh tế eo hẹp lắm. Không thương gia đình, nài nỉ ba nó mua một con bò cái để nó chăn giúp. Bây giờ bầy bò lên tới 6 con, công lao của nó không nhỏ đâu...

Ba đứa ngồi quây quần bên nhau dưới gốc cây xoè bóng tròn to, dờ cơm ra chuẩn bị cơm trưa. Đứa nào cũng lon cơm nắm với đậu phộng muối mè, hoặc tép khô rang, hoặc ruốc xào. Có thêm mấy trái dưa leo, cơm ngọt ngào hơn...Tém phát mỗi đứa một trái, lau sơ sơ, chuẩn bị "tấn công". Bất ngờ làm sao, có tiếng xe đạp chạy lên dốc, dây sên kêu tanh tách. Ba thằng ngẩng lên: ông Bảy.

Ba đứa lo âu, hỏng biết ở nhà có chuyện gì xảy ra, thì khuôn mặt đỏ bừng bừng của ông Bảy nở nụ cười dí dỏm:

- Tao trốn má tao lại ăn cơm với tụi bây nè.

Cả ba reo lên:

- Hay quá, vui quá.

Nhưng rồi Tém có vẻ ngại ngần:

- Tụi con hồng có đồ ăn gì hết trơn, toàn là đậu phộng muối mè với mắm ruốc không hề. Sợ ông Bảy chê dở quá à.

Ông Bảy chỉ chỉ vô cái giỏ đựng móc đăng sau xe đạp:

- Khỏi lo, tụi bây khỏi lo. Tao trốn má tao nhưng mà bà cũng biết, bà cho tao một miếng thịt luộc bự tổ. Thôi, dọn ra đi...

Ba đứa lăng xăng, chọn rón thiệt là vui. Không trái lá chuối làm mâm; Phi xé xấp bánh tráng mỏng ra làm tư; Tém xắt dưa leo dài theo chiều dọc. Đây nè, tấm lá chuối này đựng dưa, tấm kia đựng bánh tráng, tấm nọ đựng thịt luộc nhen. Còn keo nước mắm chanh ớt cho vô giữa mâm, đựng rồi sốt ra chén riêng.

Tém đặt miếng bánh tráng lên lòng bàn tay trái xoè ra, nó xếp hai lát dưa, một lát thịt, cuốn gọn miếng bánh lại. Nước miếng nó túa ra đầy miệng. Nó liếc hai thằng kia. Đứa nào cũng chép chép, mắt chớp lia lia. Tém chấm cuốn bánh tráng vào chén nước mắm chanh ớt, đưa lên miệng cắn. Nó chưa từng thấy miếng ăn nào ngon hơn. Thịt luộc béo béo, dưa leo ngọt mát giòn giòn, nước mắm chua chua cay cay. Nuốt xuống, nó nhìn ông Bảy:

- Ngon quá, hơn nem công chả phượng.

Ông Bảy khề khà:

- Mà đã ăn nem công chả phượng chưa mà bày đặt chê người ta?

Ba đứa tranh nhau nói:

- Chưa ăn, nhưng bánh tráng cuốn thịt luộc ngon hơn, ông Bảy ơi.

Ông Bảy hiền lành:

- Má tao cũng nói y như vậy đó. Nè, cuốn gì có một lát thịt một vậy bây? Ít quá đâu có ngon?

Cả bọn nhìn nhau khó nói, rồi Không cười tồn tên:

- Cuốn ít ăn lâu hết chứ ông Bảy. Thức ăn của mình toàn là tươi nguyên: bánh tráng của bà Sáu mới phơi, thịt heo của ông Tiều mới mằn hồi sáng, dưa leo của ông Bảy mới hái tức thì...Chèn ơi, cái gì cũng tươi roi rói hê...

Bốn người già, trẻ cười hình hích. Sau đó, ai nấy lại tiếp tục cuốn cuốn, chấm chấm cho tới khi trên mặt đất còn trơ mấy tàu lá chuối không. Ông Bảy chắc chắc lười:

- Hồng thấm tháp gì hết! Bây giờ tụi bây cho tao ăn cơm ké với chứ.

Ba thằng hò reo:

- Cơm, cơm đậu phộng muối mè. Cơm tép khô rang. Cơm mắm ruốc.

Những bịch cơm nguội được mở ra sốt qua bốn cái chén đất. Đây là muối mè. Đây là mắm ruốc. Mời ông. Mời bạn. Mắt cứ sáng vui. Miếng cứ tươi cười. Bữa cơm quê mộc mạc chán chứa biết bao nghĩa tình thân ái.

CHÒI LÁ

Tém xoa bụng, đi về phía cặp trâu đang nằm. Bốn con mắt lim dim chờ đợi mà hai cái miệng cứ trệu trạo nhai hoài. Tém vỗ đầu con Bính:

- Tao ăn no là thôi, đâu có nhai nữa, còn tụi bây nhai suốt ngày... Bộ hông mỏi miệng hả? Bây giờ nằm yên đây cho tao ngủ một giấc nghe chưa? Giỏi rồi tao thương.

Tém thấy Phi và Không tót lên cây bằng lăng đầu vào đó rồi, bèn đu nhánh phóng lên cây của mình luôn. Chà, thiên đường là đây! Gió mát thổi hiu hiu làm hai con mắt cay xè chỉ chực nhắm tít. Lá xôn xao nhẹ nhẹ trên ngọn không dứt làm đầu óc lâng lâng mơ mơ. Cái lưng được thẳng đơ. Cặp chân được duỗi dài. Thôi, mọi chuyện gác qua, ngủ cái đã rồi tính...

Tém còn đang mơ mơ màng màng thì nó có cảm giác như một vật gì đang chờn vờn đu đưa trước mặt. Linh tính làm nó mở choàng mắt. Á, rần! Con rần khoang khò khè búng búng cái lưỡi đỏ chót như đe dọa: “Chỗ này là chỗ của ta, biết chưa nhóc?” Tém vội nghiêng người để né cái lưỡi rần. Bịch. Nó rớt xuống đất, mặt xanh lè xanh lét, miệng la bài bài:

- Rần! Rần! Tụi bây ơi!

Hai đứa kia đang thiu thiu, đâu biết gì, nghe Tém kêu tưởng là có rần ở chỗ mình đồng loạt nghiêng người. Bịch. Bịch. Hai đứa té xuống hệt như hai trái mít rụng. Tới chừng định thần lại, cả ba còn nhìn thấy cái đuôi rần quấn riết nhánh cây xanh.

Phi vốn gan dạ nên bình tĩnh trước, vỗ vai Tém và Không:

- Ba hồn bảy vía, ba hồn bảy vía về ăn cơm ăn cá. Nó đi mất rồi, hết sợ, hết sợ.

Cả ba thất thểu đi về phía bầy bò nằm nghỉ ngơi. Cú té bất ngờ làm đứa nào đứa nấy xiểng liểng, nhưng cho tiền tụi nó cũng hổng dám leo lên cây ngủ nữa. Ghê thấy mồ!

Thằng Nhông nheo nheo con mắt:

- Mé bên kia mát rượi hà, ở bên toàn là cây cao su, chắc hổng có rắn đâu!

Phi trề môi:

- Mà làm như rắn nó sợ cao su lắm...

Nhông cãi:

- Nhưng bên đó có một cái chòi.

Tém gật đầu, tán thành:

- Ờ, ờ, đúng rồi, ở bên có chòi giữ dưa giữ bắp gì đó... vô nằm ngủ đỡ đi tụi bây.

Phi nheo miệng cười:

- Tao có vô đó một lần. Tao nhớ ở trong có cái chõng tre tươm tất lắm. Tụi mình lừa bò đi đi. Tao buồn ngủ quá trời rồi.

Cho đôi trâu nằm dưới bóng mát của một cây cao su lẻ bạn, Tém bước vào chòi. Mái chòi lợp bằng tranh, ken dày, mát dịu trên đầu, che mưa che nắng khỏi chê luôn. Bốn khung chung quanh chỉ là những thân tầm vông chẻ đôi, cột nối liền nhau, hở rất nhiều khoảng trống để người chủ dễ bề canh chừng bọn trộm ban đêm. Chỉ cần một động tịnh nhỏ, người chủ có thể phát hiện ra những bóng đen lom khom ở đằng xa...

Đồ vật duy nhất trong chòi là một cái chõng. Chõng tre rộng đủ cho hai người lớn nằm xoay trở thoải mái, cho nên ba đứa nhỏ thượng lên cũng vừa như in. Buồn ngủ quá! Không đứa nào muốn nói chuyện thêm. Chúng bình thản chìm vào giấc ngủ say của thiên nhiên.

ĐÁ ĐỂ BÚNG TAI

Tém ngồi dậy, nhìn quanh quất. Không thấy còn ngủ, nhưng Phi đã ra ngoài rồi, có lẽ nó đang lừa bò tới nơi có cỏ ngon. Tém lò dò lại chỗ đôi trâu đứng chờ chủ, tội nghiệp, chúng muốn đi mà không dám...

Tém giựt giựt bàn chân Không:

- Dậy, dậy thả bò nè Không!

Trời đã hơi chếch bóng, Tém ước chừng giờ này khoảng hai giờ, chắc con Bông sắp lừa bò lên tới đây.

Con Bông cũng bằng tuổi bọn Tém nhưng nó được đi học đàn ông. Sáng sáng, nó diện áo cánh trắng quần “xoa” đen, mang dép lẹp xẹp đi ngang nhà Tém. Thấy sang ác! Có điều, hễ nó đi học thì phải nhốt bò cho tới hai giờ chiều lận, bò mà nhốt nhiều trong chuồng thì lâu lớn lắm...

Đứa nào cũng mong con Bông tới, gởi bò cho con Bông đặng chơi đùa thỏa thích. Bông hiền, ai nhờ gì cũng vui vẻ giúp, cho nên tụi nó rất mến Bông. Kìa, con Bông lên tới rồi đó, nó đi sau bầy bò năm con lông trắng.

Mới chạm mặt, Bông đã hỏi:

- Hôm nay sao tụi bây qua đây ngủ vậy?

Cả ba tranh nhau kể chuyện con rắn trên cây bằng lăng, thằng Không “nổ”:

- Tao “bay” xuống đất, lượm đại khúc cây, bắt đầu rình nghe. Con rắn ngóc cái đầu lên, định mổ mù mắt thằng Tém nha. Tao phóng tới,

quất một cú. Con rắn văng luôn cái... lỗ mũi, sợ hãi quá, chuồn mất để lại một vũng nước đ...

Bông cười ngất, mấy cái răng cửa trắng tươi thật đẹp. Phi cầu nhàu:

- Thôi đi cha, “nổ văng miếng” tùm lum rồi đó. Mà muốn giống anh Bình của mày thì cứ việc, xin mời.

Tém trề môi:

- Có “nổ” thì chờ tao ra giùm một cái.

Nhông cười hề hề:

- Thì tao giỡn cho con Bông cười chớ bộ. Đó, thấy hông, cái miệng nó cười có “diên” ghê hông?

Bông đỏ mặt:

- Định nhờ điều gì thì nói đại đi cha.

- Coi bò giùm nhen Bông, tụi tao đi kiếm đế đá chơi cho đỡ buồn.

- Ừa, đi đi.

Tém quanh quẩn một lát, tìm không được con đế nào, chợt nhớ tới con đế lửa hồi sáng bỏ trong túi quần. Chắc nó chết queo râu rồi! Tém cẩn thận mò tay vô túi, lôi ra. À, nó vẫn còn sống mới “xịn” chớ! Tém cầm ngửa con đế chu miệng thổi phù phù lên mặt nó. Nhột quá, nó đập cánh vù vù, gáy “réc... rác... rác...” thiệt là ác chiến. Tém la lên:

- Tao cũng có dũng tướng rồi nghe tụi bây.

- Vậy mình xung trận luôn.

- Khoan. Ai thắng, ai thua tính làm sao đây?

- Búng tai đi!

- Búng tai hả? Cũng được. “Chơi” luôn.

Dế của Tém và dế của Nhông so tài trước. Vỗ đài là lon sữa bò đựng muối đậu đã sạch bách trong bữa cơm hồi nãy.

Hai con dế đi lần quần mấy vòng, có một con chọt “ách xì” dữ dội: mùi muối đậu hắc quá trời!

Tém phản đối:

- Dế tao sắp bị bệnh rồi. Mà có nghe nó “ách xì” không?

Nhông cãi:

- Bệnh cái con khỉ! Đưa lỗ tai cho người ta búng đi ông! Một – Không.

Tém né đầu:

- Khoan đã, chờ chút coi.

Dế của Tém bắt đầu sung lên, nó làm mặt ngầu lừ dừ đi tới khiến đối thủ phải lùi bước. Nhanh như chớp, nó nhào tới bóp cổ đối thủ rồi đá thêm ba cái vào mông con kia. Dế của Nhông đau quá, lật đật bỏ chạy...

Thừa thắng xông lên, dế của Tém xông vào đối thủ thứ hai, định xơi tái nó. Nhưng nó chững lại. Dế của Phi là một con dế trũi bự tổ cha! Tém phản đối:

- Ăn gian. Ai mà chơi dế trũi?

Phi lém lỉnh:

- Ủa, miễn nó là dế thôi chứ.

Dế của Tém nháy nháy mắt với con dế trũi, định “móc ngoặc” cho hai đũa huề. Nhưng dế trũi lắc đầu, ngầu ngầu đi tới, sắp sửa ra chiêu. Bí quá, dế lửa nhào lại “quính” đại mấy cái rồi bỏ chạy. Coi như thua!

Khi ba đũa trở về chỗ cũ, Bông hỏi:

- Tụi bây chơi cái gì mà la ó dữ vậy?

- Chơi đá dế mà hỏi hoài.

- Tao nghe miệng thằng Nhông hú lên như còi xe lửa. Lớn lên đũa nào dám lấy mày?

Nhông đe dọa:

- Ừa, không có đũa nào thèm lấy tao thì bắt buộc mày phải lấy tao đó nghen Bông.

Cả bọn cùng cười. Con Bông liếc thằng Nhông một cái bén như dao. Lạ thiệt, mà con gái nó liếc qua liếc lại sao hay ghê!

SẤU DẠI BÊN ĐƯỜNG

Khi mặt trời xuống dần tới ngọn núi đằng xa kia, lũ trẻ lần lượt cho trâu trở về theo con đường vòng phía sau đồi. Trâu, bò đi trước, con nào con nấy bụng căng phồng, gõ móng lộp cộp trên đường đất đỏ gập ghềnh. Bốn đứa đội nón lá đi sau, cười nói huyền thuyên, thật là vô tư. Bông kể chuyện nó đi học, vô lớp ngủ gục bị thầy giáo khẻ tay cho tỉnh. Phi bất bình, lớn tiếng:

- Nếu tao là thầy, tao cho mày ngủ đã.
- Gì kỳ vậy? Vô lớp thì phải học chứ bộ vô lớp ngủ hay sao?

Phi vẫn cãi:

- Thầy phải hiểu là mình đi chăn bò suốt ngày rất mệt, nhiều khi tối còn phải chong đèn soi cá, soi ếch nữa. Vô lớp mình ngủ gục, thầy phải thương mình chứ...

Tém dàn hòa:

- Mày nói theo ý nghĩ của mày, còn nhà trường thì phải nề nếp kỷ luật đâu vô đó. Nếu tao là thầy, thấy mày ngủ gục, tao cũng khẻ tay mày luôn!

Phi lè lưỡi:

- Hèn chi hồi nhỏ tao sợ đi học thất kinh!

Nhông xen vào:

- Tao thích đi học lắm. Thầy “quính” tao một trăm cái, một ngàn cái tao cũng hồng nhỉ.

Bông tò mò:

- Vậy tại sao mày nghỉ ở nhà?

Tự nhiên Không nổi quạu:

- Bộ mày hồng thấy ba tao bệnh sao? Chân tay ổng yếu xìu, bước đi còn hồng nổi...

Bốn đứa cùng lặng thinh, mỗi đứa nghĩ về hoàn cảnh của mình, hoàn cảnh của bạn, lòng nặng trĩu. Một lát sau, Bông nhìn Không:

- Tao xin lỗi ghen.

- Đâu có gì. Tại tao ham đi học mà hồng được nên tức vậy thôi. Mày cũng đừng giận tao.

Tém nói lảng đi:

- Ê, lại coi cây sấu có trái nào chín không? Mấy bữa trước tao thấy có trái hườm hườm rồi đó.

Nghe nhắc tới sấu, cả bọn chột thềm, vội “sộp” cho trâu bò dừng lại rồi tấp tới cây sấu liền. Quả nhiên, trên những nhánh cao đã có rất nhiều trái chín.

Dân gian có câu: “Nghèo ăn sấu, giàu ăn măng”. Trái sấu có khác gì trái măng cụt đâu? Khi bóp mạnh, vỏ sấu nứt đôi, bên trong là một chùm múi trắng nõn nằm chúm chím. Kê miệng vô cắn từng múi một, vị chua chua ngòn ngọt thấm vào từng hột lưởi, từng chân răng. Hột sấu to tướng. Mấy đứa nhỏ thường “nuốt trọn” luôn cho gọn, nhả hột uống lăm! Nhưng phải cẩn thận ghen, coi chừng dễ ghen hòng đó.

Con Bông đứng dưới lượm sấu chín bỏ vô nón lá. Nó nâng niu từng trái một, lấy vạt áo lau sạch sẽ những trái bị dính cát. Lâu lâu nó ngược cặp mắt đen láy lên nhìn “ba con khi” đang chuyền càn. Cây sấu này tuy già, gốc to, nhưng ngọn không cao, cành lá vươn ra tứ

tán. Theo kinh nghiệm làm vườn, cành nhánh càng nhiều thì trái càng lắm, nên người ta phải ngắt ngọn khi cây còn nhỏ...

Con Bông theo dõi ba thằng bạn, thỉnh thoảng nó nhắc chừng:

- Coi chừng té nghen tụi bây.

Nó chia đều số sấu vào bốn cái nón lá rách rồi đưa mỗi đứa một phần. Cả bọn tiếp tục cho đàn bò bước đi. Có miếng bỏ miệng, dường như tụi nó thấy con đường ngắn lại rất nhiều...

MỌI NƯỚC THẦN

Đã thành thông lệ, mỗi lần đi ngang qua ruộng lúa của chú Tư Đứng là bọn trẻ phải dừng lại uống nước. Sau một ngày dang nắng khô khốc cả người, không có gì quý hơn một vốc nước giếng trong veo, ngọt lạnh... Nhưng nước của chú Tư Đứng không phải là nước giếng, mà là nước ở “mọi” chảy trào ra.

Tém ít học, đầu óc đơn giản ngây thơ của nó không thể giải thích cho câu hỏi của em Dọn: “Tại sao có mọi nước?” Ừ nhỉ, tại sao có “mọi” cạn như vậy?

Cả một vùng đất rộng bao la này, muốn có nước tưới ruộng tưới dưa, ai cũng phải đào giếng riêng. Tùy chỗ cao thấp mà giếng sâu hay không sâu. Chỉ có chú Tư Đứng là “khỏe re như con bò kéo xe”. Trên miếng ruộng của chú, sát bìa đường, bỗng dưng có một cái mọi nước. Nó chỉ là một cái lỗ nhỏ, nước ngọt từ đó trào ra như suối, chảy suốt đêm ngày, nhìn thấy mà tiếc đứt ruột.

Chú Tư Đứng thử đào sâu xuống coi dưới lỗ mọi này có gì, bởi ai cũng chọc chú xài “nước cống ông Địa”. Nhưng nào có gì đâu? Càng đào, nước từ trong mọi càng tuôn ra ồ ạt, thiệt sướng con mắt! Từ đó, ai đi ngang ruộng chú cũng dừng lại để xin miếng nước uống thử, nhiều lần thành ghiền, khát hay không khát cũng ghé qua múc một ca.

Bọn thằng Tém gom trâu bò lại một chỗ, ào xuống bờ ruộng. Bên cạnh mọi nước, chú Tư Đứng đóng một cây cọc tre, treo toong teng cái ca mú. Bông lanh tay gỡ sợi dây, ngồi thụp xuống, lần lượt múc nước đưa cho từng thằng bạn. Nó uống sau chót, lấy tay quẹt miệng rồi cột sợi dây lại chỗ cũ.

Vừa lúc đó, trên đường, phía xa, một bà điên thất thểu đi tới. Cả bọn nép vào nhau, quan sát bà ta. Tội nó không lạ gì bà này, bà ở xóm

trong, gần chân núi, làm chủ một ao sen rộng.

Chao, chưa có loại hoa nào đẹp và thơm như hoa sen. Màu sen hồng phơn phớt. Khi nở, hoa ngửa mặt lên trời mặc kệ bầu nòng nọc bơi lội chung quanh... Sen trở hoa quanh năm nên người mua sen ra vô nườm nượp. Họ cắt sen đem bỏ mỗi những chợ xa. Đông nhất là những ngày giáp rằm, giáp mừng một, cả chục chiếc xuồng cứ loay hoay giữa ao...

Tới mùa sen có hột, lũ con nít xúm tới chầu rìa quanh bờ ao để xin gương sen lép. Nói là “lép” chứ cũng moi được dăm ba hột tròn vo, nhai giòn rụm, thơm phức...

Năm ngoái, hai đứa con gái sinh đôi của bà lén chèo xuồng ra giữa ao hái bông sen chơi. Chẳng hiểu hai đứa chèo chống ra sao mà xuống lật. Từ đó tới nay, bà điên điên khùng khùng, cứ nhìn mặt từng đứa con gái một trong xóm.

Bà ta lại gần Bông, vén tóc nó lên, dòm nó một chút rồi nói:

- Má khát quá. Con múc cho má ca nước.

Bông lẳng lặng bưng ca nước lại. Bà ta đón lấy, uống ừng ực ngon lành. Nước chảy xuống cằm ròn ròn làm bà ta phải khum bàn tay hứng. Những ngón tay sần sùi, dơ bẩn, dính cát đen thui.

Nhìn theo dáng bà đi xiêu vẹo, tội nhỏ cảm thấy buồn buồn. Đàn bò lại gõ móng xuống đường. Chiều băng khuâng.

SUỐI MƠ

Về đến ngã ba: một đường về xóm, một đường rẽ ra đầm nước, Tém chia tay bạn. Mấy đứa kia cho bò về thẳng nhà, còn Tém dẫn cặp trâu tới đầm tắm tấp.

Đánh hơi thấy mùi nước, con Bính và con Bình mừng quính nhanh chân bước. Hai con trâu khoan khoái đầm mình xuống làn nước. Nước mát làm tiêu tan hết bao nhọc nhằn, nóng nực của một ngày.

Tém dịu dàng nhìn đôi trâu một lát, rồi nó lững thững đi dạo quanh quanh cho trâu của mình được tự do. Trong đầm, cặp trâu vẫn ung dung kỳ cọ, tắm rửa. Con Bình tính tình khôn lanh, cất giọng nhờ cậy:

- Anh làm ơn chà lưng giùm tui. Đất đóng trên lưng khó chịu quá, ngứa quá.

Bính tốt bụng giúp bạn. Nó chĩa đôi sừng cong cong, quào quào lưng cho con Bình. Bình lim dim mắt, thưởng thức cái khoái trá đã ngứa như người ta được nhổ tóc sâu. Sau đó Bính nhờ lại bạn thì Bình xấu bụng giờ trò làm biếng:

- Mệt quá anh Bính ui, tui nhấc chân nhấc tay hổng nổi nữa. Xương cốt nhức mỏi quá. Anh thông cảm đi anh Bính ui!

Bính không cố chấp. Nó im lặng hụp xuống, chỉ chừa cái mũi và cặp sừng ló lên mặt nước mà thôi. Nó thích đầm nước như vậy. Nếu như ngày nào không được dẫn ra đây, nó cảm thấy nhớ như nhớ kỳ cục lắm. Nó đưa mắt tìm người chủ nhỏ, có lẽ Tém đi chơi loanh quanh...

Trời về chiều. Nắng tắt hẳn rồi nên Tém gọi trâu về. Đôi trâu miễn cưỡng bước lên, phô hai bộ lưng sạch sẽ trơn tru lắm. Tém ngắt hoa dâm bụt đỏ gài lên đầu con Bình rồi ôm bụng cười ngặt nghẽo:

- Hi hi, con Bình là cô dâu!

Bính chẳng hiểu gì hết, nó thản nhiên quay đầu nhìn Tém rồi chậm chậm đi theo con Bình. Chúng chậm chậm gõ móng trên con đường quen thuộc. Lát lát, con Bình ngoái đầu luyến tiếc cảnh cũ. Nó gọi lòng thương nhớ tuổi mơ...

KHÓI CHIỀU

Từ xa, Tém đã nhìn thấy mái bếp nhà nó đang lên khói. Khói cơm chiều. Thoảng trong gió, nó ngửi đâu đây mùi thơm gạo mới, mùi xôi nếp, mùi dầu phi hành nhè nhẹ. Nó biết bà Năm Me đang gói bánh ú, chuẩn bị buổi bán sáng hôm sau.

Bánh ú của bà Năm Me ngon nhất xứ, nhà ai có đám giỗ đám tiệc đều tới đặt bà làm năm, bảy chục cái... Có lần nó được ông Bảy cho một cái. Nó nhớ như in hương vị thơm béo của bánh khi lột lần lá chuối ra. Màu nếp xanh ngắt, hạt nếp dẻo bóng, khuôn nếp ba cạnh đều đặn xinh xinh. Nó cắn một miếng, nước bọt ứa ra đầy miệng. Dường như mọi tinh hoa của đất trời đều gom vào trong miếng bánh...

Tới lúc này, nó mới cảm thấy mệt lử sau một ngày dài bụi đời, lấy cỏ cây làm nhà, lấy nắng gió làm bạn. Nó có phần nhanh chân hơn một chút khi nhìn thấy bụi tre đầu ngõ. Tiếng gió rít trong lùm tre reo vui như chào đón nó, làm nó khẽ nhếch nụ cười...

Thình lình Tém gặp chị Siêng “ngầu” là em gái cùng cha khác mẹ với anh chị Trung. Ai cũng gọi chị là “ngầu” bởi chị chưa biết cười duyên với một người nào khác. Luôn luôn chị có cái vẻ như muốn gây lộn...

- Ê, Tém, mày làm gì con bé Như cháu tao mà nó trầy trụa hết ráo vậy?

- Tui đâu có làm gì nó?

- Xạo mày. Chưng cẳng nó chảy máu tá lả, tao hỏi thì nó nhắc tới mày. Bộ mày ỷ lớn quỳnh nó phải không?

- Đừng nói bậy nghe chị Siêng. Sao chị lớn mà chị ăn nói kỳ cục quá. Tui như vậy mà đi quỳnh con bé Như hả?

- Ưa đó. Không mà thì ai?

- Tui không quỳnh nó.

- Mà đừng có chối nghen?

Có mấy người bu lại coi, khoái chí chờ đợi xem màn chót là màn “thượng cẳng chân, hạ cẳng tay”. May là ông Bảy từ đâu xẹt tới, can liền:

- Chuyện đâu còn có đó. Sao? Cái gì? Kể tao nghe với coi?

Nghe thủng câu chuyện, ông Bảy cười ngất:

- Siêng ơi, mà là con gái sao mà “ngầu” thiếu điều tao muốn lay. Đáng lẽ mà phải nói với thằng Tém như vậy: Tém ôi, qua cảm ơn em đã giúp cho cháu qua biết chạy xe đạp. Ớn này qua quyết không quên...

Chị Siêng “ngầu” mắc cỡ, mặt ngầu lên dữ dội, “hứ” to rồi đi mất. Đám đông thấy vậy cũng tản ra, ai về nhà nấy. Ông Bảy vỗ vai Tém:

- Mà cũng “nghĩa hiệp” lắm chứ. Cứ vậy mà làm nghe con.

Tém thanh thản cho trâu quẹo vô ngõ nhà mình. Nó nhướng nhướng cái đầu nhìn về chái bếp. Khói vẫn tỏa nhẹ nhẹ lên bầu trời hoàng hôn. Má nó đang nấu nước hay đang chiên cho nó một chén cơm rưới nước mắm tỏi? Tém cảm thấy sốt ruột. Nó đói bụng quá rồi còn gì...

Tém lặng lẽ dẫn trâu vô chuồng. Con Bính, con Bình thở một hơi dài khoan khoái khi bước vào “lâu đài” riêng. Tém gài kỹ dóng chuồng rồi đi vòng ra phía sau nhà. Nó muốn tắm một cái cho thật mát...

THẾ GIỚI CỦA TUỔI THƠ

Tém mang cái đầu ướt mẹp còn chảy nước ròng ròng từ giếng đi vào. Nó định chu miệng huýt sáo, nhưng không nhớ được bài nào nên thôi luôn. Nhảy lên hè nhà, nó thấy em Dọn đang lui cui một mình, bèn núp vào định “hù” một phát chơi.

Dọn dùng dây thun cột miếng lá chuối xé tơ vào cây dừa tre làm búp bê. Búp bê có mái tóc thề dài chấm lưng. Dọn phải xé lá chuối thật nhuyễn mới hài lòng về mái tóc óng mượt này. Dọn đặt tên cho búp bê là Tiên Tiên...

- Tiên Tiên ơi, hồi chiều chị làm Toán được cô chị chấm 8 điểm nè... Sao? Tiên Tiên nói chị giỏi hả? Chị mừng ghê... Để chị nấu cơm cho Tiên Tiên ăn nhen...

Dọn lượm ba cục gạch nhỏ, kê làm bếp. Nó đặt một cái nồi bằng nhựa lên bếp:

- Ui da, nóng quá... Tiên Tiên thích ăn gì hén? Thịt gà kho sả nhen... Con gà này chị mới làm thịt hồi sáng, thịt dai lắm... Để chị làm thêm món cá lóc lăn bột chiên giòn... Cá lóc của anh Tém bắt được hồi nãy đó, cân nặng ba ký lận...

Tém thò đầu ra, ôm bụng cười sặc cười sụ. Em Dọn ngớ ngàng nhìn anh nó, rồi hiểu ra, nó giậm chân:

- Anh Tém kỳ cục quá, nghe lén người ta. Nghỉ chơi anh Tém ra đó. Mắc đền em đi...

Tém cố nín cười, dỗ em gái:

- Thôi, thôi, tao không chọc nữa đâu mà. Cho tao chơi với.

Dọn nhìn anh nó, nghi ngờ:

- Thiệt hông?

- Thiệt mà, làm giùm tao một con búp bê đi.

Dọn mừng rỡ, lẳng xăng chạy đi tước lá chuối. Nó bẽn lễn:

- Em chỉ biết làm búp bê con gái chứ không biết làm búp bê con trai. Lấy dây thun cột lá chuối vô cây dừa này há, sau đó anh xé nhuyễn miếng lá chuối này làm tóc. Nè, anh làm thử đi, búp bê của anh tóc dài quá hén.

Tém đỡ lấy cây dừa, nó bắt chước em nó xé tơi “mái tóc” cho búp bê. Một lát sau, cái đầu búp bê bù xù như mới ở tiệm uốn tóc ra. Tém khoe:

- Búp bê tao mới uốn tóc “xù” nè.

- Thằng đuột vậy mà xù cái gì?

- Thì “xù đơ” chứ bộ. Cái đầu y hệt đầu chị Trúc mập. Đúng hông?

Dọn cười:

- Anh tài quá hà. Anh làm gì cũng hay hết.

Tém hình mũi:

- Nhắm nhò gì ba cái lẻ tẻ. Bây giờ mình chơi đi. Búp bê tao là mẹ. Búp bê mày là con. Tao đi làm về một quá, nằm đây. Vậy mày nói gì nói đi, tao cho mày nói trước.

Dọn vô “kịch bản” liền:

- Mẹ ơi, con pha nước chanh cho mẹ uống để mẹ bớt mệt. Hôm nay mẹ bán chè có đắt không hả mẹ?

Tém nhập vai:

- Ô, ờ, mẹ bán gần hết, còn chừng hai, ba chén, mẹ ăn luôn rồi!

Thấy Dọn tròn mắt ngó, Tém giả lả:

- À, à, tự nhiên mẹ thèm chè quá con ơ!

- Tối nay mẹ may áo đầm cho con nghe mẹ?

Tém dựng đứng búp bê lên:

- Khỏi may. Mẹ mờ mắt rồi, thấp cây đèn dầu thì may sao nổi chớ. Cho mấy đồng ngày mai đi mua áo mới nè.

Dọn giã nãy:

- Có mấy đồng làm sao mua áo được?

- Gì mà hồng được? Thôi tao ngán chơi mấy cái trò búp bê của tụi con gái rồi. Nghỉ chơi. Lo rửa tay rồi vô ăn cơm.

Dọn ầm ức:

- Ai đói thì cứ ăn trước đi. Mới đầu đòi chơi với người ta, rồi “lèo” người ta.

Tém cà từng cà từng:

- Thì chơi một chút cho biết thôi, bộ tao là con gái hay sao mà chơi dai được? Cho mày con búp bê của tao nè, mày sẽ đóng hai vai...

Dọn chụp con búp bê liền, quay đi, hồng thèm nói một lời với anh nó. Tém vọt lẹ, quẹo xuống nhà ngang, còn ráng liếc lại một cái: em Dọn ngồi nghiêng, hai tay nắm hai con búp bê, miệng lẩm bẩm nói chuyện một mình. Coi cái miệng nó điệu ghê chưa... Tém cười. Con nhỏ mau hờn giận và cũng mau tha thứ...

NHẠC CÔNG THÀNH VIÊN

N hà quê đèn đóm hiu hiu, nên khi gà lên chuồng xong xuôi thì đám con nít cũng ngáp tới ngáp lui đòi ngủ. Tém phúi hai chân, nhảy lên giường. Cú té hồi trưa bây giờ nó mới thấy thấm rêm cả người, khiến nó phải vặn vẹo qua lại cho xương kêu rôm rốp. Chưa vội buông mừng, Tém nằm ngửa, tay xuôi theo người, luyện nội công.

Chuyện luyện nội công là nó bày đặt bắt chú Ba Được. Chú Ba giỏi võ đã đành, chú lại còn bay nhảy như chim én. Hàng rào cao ngang đầu người, đối với chú là đồ bỏ, chú nhảy qua nhẹ nhàng như chơi.

Nhiều lần Tém xin chú chỉ cho nó cách “bay” lên cành cây, chú cười cười: “Hồi xưa, tao ưng thím Ba, tao ráng phóng qua cái hàng rào xương rồng của ông già tao. Nhờ vậy, tao cưới được vợ. Con bây giờ mày ưng đứa nào thì cho tao biết...?” Tém ức lắm. Nó cứ đi theo chú Ba Được, hỏi chèo chẹo, chú Ba bèn chỉ cho nó cách nằm ngửa để luyện công...

Nằm một chút, muỗi cắn ngứa ngáy chịu không nổi, Tém lại vặn vẹo như con lẳng quăng. Chợt, nó nhận ra một điều thật ngộ, bốn chung quanh nhà, dàn hòa tấu “dế” đang biểu diễn một bài nhạc êm đềm như những nhạc công của thành Viên.

Tém ngồi dậy. Mới quá 8g tối mà làng xóm đã im lìm, thỉnh thoảng mới có chiếc xe hàng chạy ì ì ngoài quốc lộ vọng tới. Nó tò mò muốn nhìn mấy con dế đang thả hồn theo tiếng vĩ cầm du dương. Tém nhón gót chân đi lại tủ thờ. Lấy cây đèn pin xuống, rọi rà rà theo vách. À hà, đây rồi, dữ dội ghê! Dọc một chân vách, nó đếm thấy sáu anh chàng đen thui, nhỏ xíu mà lớn hợm. Réc... rác... rác... Cri... cri... cri... Tiếng đờn trầm bổng xen lẫn vào nhau, có lúc làm mình

điếu cả tai, có lúc làm mình khoan khoái. Nó vấp một chiếc ghế. Buồng bên có tiếng trở mình, rồi tiếng má nó:

- Mày hả Tém?

- Dạ, con.

- Sao chưa chịu ngủ mà còn lục địc gì đó?

- Con rọi đèn pin dòm mấy con dế.

Thình lình, Tém giật nảy người. Một tiếng dế đình tai như tiếng gầm của máy bay phản lực. Con dế khổng lồ! Tém định hướng, quyết tìm cho ra chàng này để coi mặt mũi to béo ra sao...

Theo tiếng dế, Tém đẩy cửa đi ra sân. Có lẽ nó ở ngay gốc vú sữa này... Tém nhón gót thật nhẹ, sợ nó tụt xuống hang mất... Tém nhắm mắt, bịt lỗ tai khi đến gần hang dế. Chèn ời, điếu tai muốn thủng lỗ nhĩ luôn vậy đó. Tiếng dế như mũi khoan xoáy sâu vào tận óc. Tém đứng im chịu sự tra tấn độ nửa phút rồi bấm đèn pin, chĩa vào hang nó. Y chóc! Một anh dế còm khổng lồ, mình tròn như ngón chân cái người lớn, đen trùi trũi, đang say sưa kéo đàn... Tém ngẩn mặt nhìn, rồi chúm chím cười, nó tắt đèn đi vô...

Vườn đêm bấy giờ mới yên tĩnh làm sao. Mọi âm thanh tắt lịm, chỉ còn tiếng dế râm ran quyện lấy nhau như bản giao hưởng hùng tráng. Tém cảm thấy lạnh lạnh, nó ngược nhìn lên bầu trời huyền ảo lung linh muôn ngàn tinh tú. Có một vì sao đổi ngôi...

CHIA SẺ BÌNH YÊN

Chưa buồn ngủ, Tém tần ngần giây lát rồi đi thăm hai ông bạn ít nói. Phía chuồng trâu, mọi vật cũng im lặng như tờ. Tém bấm đèn. Ánh sáng vàng nhẹ đủ soi lối, giúp nó có thể tránh né một con rắn nằm vắt ngang đường đi. Tém nghe có tiếng loạt xoạt ở phía cây mít, bèn chữa ngọn đèn pin tới. Ừa, con trống cồ đây mà. Tém lại gần nó:

- Giờ này sao chưa ngủ hả trống cồ?

Trống cồ thút thít trên cành:

- Em khó ngủ quá... híc... híc...

- Sao vậy?

- Em lạ chỗ... Anh Bình đuổi em ra đây nè. Anh không cho em ngủ trên dống chuồng của anh nữa.

Tém chợt nhớ câu chuyện ban sáng bèn phì cười:

- Ờ, thôi chờ tao một chút nhen, để tao năn nỉ giùm cho.

Đôi trâu đang ngủ, nhưng quán tính của họ hàng nhà này là vừa ngủ vừa có thể ợ cỏ lên nhai, nên lâu lâu con Bình hoặc con Bính cũng lóp nhóp lép nhép vài cái.

Tém bước vào chuồng. Nó ngồi thụp giữa hai người bạn khổng lồ, vuốt ve nhẹ nhàng lên hai cái mũi ươn ướt... Muỗi bay quanh tép vo ve vo ve làm nó phải đập bốp bốp mấy cái mới chịu được. Hai con trâu mở mắt hi hí:

- Cậu chủ đi đâu vậy?

- Tao đi thăm tụi bây coi ngủ nghê ra sao.

Trâu Bính dịu dàng trả lời:

- Tốt lắm cậu chủ à. Suốt ngày nhớn nhor ăn no cỏ, bây giờ tụi này khỏe lắm.

Trâu Bình nói lời:

- Được cậu chủ lo như vậy hoài thì cày ruộng cực mấy tụi tui cũng chịu đựng tất cả.

Tém vẫn không ngừng tay ve vuốt, miệng dỗ dành:

- Con trâu là đầu cơ nghiệp. Không lo cho tụi bây thì lo cho ai? Nhà nông và con trâu phải nương tựa vào nhau để làm ăn sinh sống chứ...

Hai con trâu lại lim dim đôi mắt buồn ngủ nên Tém quay ra. Chợt, nó nhớ đến con trống cồ, bèn ướm lời:

- Con trống cồ xin ngủ lại chỗ cũ, tụi bây tính sao? Cho hông?

Trâu Bình dừng dưng:

- Ai cấm nó mà nó phải xin phép lồi thôi...?

Tém nhin cười:

- Hồi sớm mơi mày cấm nó chứ ai? Mày nói nó gáy ồm ồm ồn ào...

Trâu Bình buồn ngủ quá nhưng cũng ráng cãi một câu:

- Nó muốn ngủ ở đâu thì ngủ, tui cấm làm chi cho mệt...

Tém trở ra, ngang cãnh mít nói với gà trống cồ:

- Tụi nó cho mày ngủ chung với tụi nó rồi. Thôi ngủ đi, kéo khuya...

Trống cồng mừng quýnh, cảm ơn Tém rồi vỗ cánh bay phốc về phía chuồng trâu. Tém tủm tỉm cười, lia ngọn đèn pin soi rõ lối đi, rồi bước vào nhà. Nó cảm thấy nhẹ nhàng, khoan khoái trong lòng. Đêm không còn nỗi lo sợ. Đêm là bình yên. Tém đã được chia sẻ bình yên từ những người bạn thân thiết.

Cảm ơn ngàn lần, bình yên Ơi!

MỘNG ĐẸP

Những ai làm lụng bằng tay chân thường ngủ dễ và ngủ ngon. Tém thuộc loại người này, chưa gì mà nó đã ngáy khò khò, tiếng ngáy êm êm, đều đều nghe phát tức.

Nếu ai bảo Tém đang ngủ say thì nó không chịu đâu, nó sẽ cãi là nó còn đang ở ngoài đời cò với mấy thằng bạn thân... Nó đang hái bông bồ công anh giùm hai chị em bé Hiền và bé Như thì chị Siêng đi tới cười cười với nó. Chị còn xoa đầu nó rồi nói: “Thằng này nghĩa hiệp lắm”. Miệng chị cười chúm chím, mắt liếc anh Bình, làm anh này luống cuống thả con diều bay tuốt lên mây xanh... Tém rủ thằng Phi với thằng Nhông chơi “năm – mười” quanh mấy cây bằng lăng. Cả ba đứa cùng chơi ăn gian thả ga, nên mỗi lần đứa nào “bị” thì bọn nó mắc cười quá, ôm bụng cười chảy cả nước mắt... Con Bông lại gần, phát cho mỗi đứa một chùm nho to mọng màu tím. Tém chỉ nếm một trái để biết mùi, còn bao nhiêu nó để dành đem về cho em Dọn... Đột nhiên, Tém nghe có tiếng “khè – khè” phía trên đầu, nó ngừng lên. Trời, con rắn đầu to như trái bưởi đang đu đưa khúc mình chờ dịp cắn vào lỗ mũi nó. Tém kêu cứu om sòm. Mọi người biến mất. Đời cò vắng teo, im lìm... Hai con trâu rừng mình hóa thành hai ông tiên áo vàng, cầm cây phất trần màu trắng nâng Tém bay lên cao... Tém thấy lòng mình chơi vơi... chơi vơi...

Ngủ ngon đi Tém, ngủ thật say và có thật nhiều mộng đẹp suốt đêm nay nghe.

Ngày mai, một ngày mới lại đến, và cũng bắt đầu từ lúc mờ sương... Ngủ đi, ngủ đi Tém...